@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
694a54c14f25d253f9ae2604
ΑΠ:33859
Υπογραφή: 23/12/25 11:35
Διανομή: 23/12/25 11:43

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΗΡΑΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Διεύθυνση : Σταδίου 29, 105 59, Αθήνα
Πληροφορίες : Ε. Βρέκου, Α. Λυτροκάπη
Τηλέφωνο : 2131516791, 6797
Ηλ. Ταχ. : synparoxes@ypakp.gr

ΠΡΟΣ:

1. Υπουργείο Εσωτερικών
Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης
Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα
Διεύθυνση διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού
Βασ. Σοφίας 15, 10674, Αθήνα
e.valaka@ydmed.gov.gr,
a.lera@ypes.gov.gr

2. e-ΕΦΚΑ
Γενική Διεύθυνση Συντάξεων
Διεύθυνση Νομοθεσίας και Συντονισμού συντάξεων
Αχαρνών 27, 10439, Αθήνα
d.sintaxeon@efka.gov.gr

ΚΟΙΝ.:
Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
κ. Κ. Τσαγκαρόπουλου
Ενταύθα

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με τη δυνατότητα του προσωπικού που υπηρετεί στο Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα να παραμένει στην Υπηρεσία μετά τη συνταξιοδότηση»

Σχετ:1)Το με α.π.ΔΙΔΑΔ/Φ.26.33/1358/6693/30.6.2025 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών προς την Υπηρεσία μας.
2)Το με α.π.1102095/29.7.2025 έγγραφο του eΕΦΚΑ.

Με αφορμή τα ανωτέρω σχετικά έγγραφα, με τα οποία ζητούνται οι απόψεις της Υπηρεσίας μας σχετικά με τη δυνατότητα υπαλλήλων του Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι υπηρετούν είτε ως μόνιμοι είτε με σχέση εργασίας ΙΔΑΧ, να συνεχίζουν απασχολούμενοι στην Υπηρεσία τους μετά τη συνταξιοδότησή τους εξ ιδίου δικαιώματος λόγω γήρατος ή λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο/ανικανότητα, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Ι. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. ΕΝΑΡΞΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΓΗΡΑΤΟΣ (Άρθρο 1 του ν.4554/2018)

Με τις διατάξεις της παρ. 2^{α} του άρθρου 1 του ν. 4554/2018 προβλέπεται ότι, η χορήγηση της σύνταξης γήρατος αρχίζει από την πρώτη του επόμενου της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης μήνα, υπό την προϋπόθεση ότι κατά την ημερομηνία αυτή πληρούνται όλες οι

νόμιμες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, σε αντίθετη δε περίπτωση, από την πρώτη μέρα του μήνα που έπεται εκείνου κατά τον οποίο πληρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Σύμφωνα με την παρ. 2β του ίδιου ως άνω άρθρου προβλέπεται ότι, **για τα πρόσωπα για τα οποία απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία η λύση της υπαλληλικής σχέσης,** προκειμένου να συνταξιοδοτηθούν λόγω γήρατος, η προϋπόθεση αυτή εξακολουθεί να ισχύει, ενώ η παρ. 5 του ίδιου άρθρου προβλέπει ότι από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε άλλη αντίθετη ειδική ή γενική διάταξη.

2. ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΗΡΑΤΟΣ - ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ - ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟ πρ.ΔΗΜΟΣΙΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του πδ 169/2007 και το άρθρο 3 παρ.1 του ν.2084/1992, ο τακτικός δημόσιος υπάλληλος που λαμβάνει κάθε μήνα μισθό από το Δημόσιο Ταμείο ή από άλλους ειδικούς πόρους, δικαιούται σε ισόβια σύνταξη από το Δημόσιο Ταμείο:

α) **Αν απομακρυνθεί με οποιονδήποτε τρόπο από την υπηρεσία** και έχει την ανά περίπτωση πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

β) **Αν απολυθεί** και έχει εικοσαετή τουλάχιστον πλήρη πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

γ) **Αν απολυθεί** για σωματική ή διανοητική ανικανότητα, η οποία δεν οφείλεται στην υπηρεσία και έχει πενταετή τουλάχιστον πραγματική συντάξιμη υπηρεσία. Η ανικανότητα βεβαιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

δ) **Αν απολυθεί**, γιατί καταργήθηκε η θέση και έχει εικοσαετή τουλάχιστον πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, εφόσον αμέσως πριν από την απομάκρυνση του έχει πλήρη πενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

ε) **Αν,** έχοντας συμπληρώσει το όριο ηλικίας, **απομακρυνθεί οπωσδήποτε από την υπηρεσία** και έχει δεκαπενταετή τουλάχιστον πραγματική συντάξιμη υπηρεσία.

στ) **Αν απομακρυνθεί οπωσδήποτε από την υπηρεσία** γιατί έγινε σωματικά ή διανοητικά ανίκανος από τραύμα ή νόσημα που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας.

Σημειώνεται ότι για όσους έχουν προσληφθεί στο δημόσιο έως την 31.12.2010 η συνταξιοδότηση για ανικανότητα που προήλθε πρόδηλα από την Υπηρεσία και ένεκα αυτής δεν γίνεται από τον e-ΕΦΚΑ (πρώην Δημόσιο), αλλά κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ.3 του άρθρου 4 του ν.4387/2016 από τις Υπηρεσίες του ΓΛΚ του Υπ.Οικονομικών .

3. ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΗ ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΔΑΧ ΠΟΥ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΛΟΓΩ ΓΗΡΑΤΟΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3801/2009 όπως ισχύει, το προσωπικό με σύμβαση εργασίας ΙΔΑΧ του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και **οι μόνιμοι υπάλληλοι των ίδιων φορέων, που κατά τη μονιμοποίηση του διατήρησε το ασφαλιστικό καθεστώς του Ι.Κ.Α.,** απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία την 1η του επόμενου από την έκδοση της πράξης συνταξιοδότησης μήνα, εκτός εάν στο μεταξύ συμπληρώνει το όριο ηλικίας για την αυτοδίκαιη απόλυση όπως κάθε φορά προβλέπεται, οπότε και αποχωρεί την ημερομηνία αυτή.

Οι ασφαλιστικοί οργανισμοί κύριας ασφάλισης κοινοποιούν υποχρεωτικά την πράξη συνταξιοδότησης στον τελευταίο εργοδότη του συνταξιοδοτούμενου, όταν αυτός είναι το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.3 του ως άνω άρθρου, κατά το διάστημα που μεσολαβεί από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης ως την 1η του επόμενου από την έκδοση της πράξης συνταξιοδότησης μήνα στο ανωτέρω προσωπικό καταβάλλονται διαζευκτικά και ύστερα από επιλογή του οι αντίστοιχες αποδοχές ή η σύνταξή του.

Με τις αριθμ.6/2012 και 10/2014 εγκυκλίους του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και το αρ.πρωτ.Φ.11221/9347/638/29.07.2013 έγγραφο της Υπηρεσίας μας δόθηκαν συμπληρωματικές οδηγίες και διευκρινήσεις για το θέμα αυτό.

Ειδικότερα, διευκρινίστηκε ότι στις περιπτώσεις που ο υπάλληλος, κατ' εφαρμογή των ως άνω διατάξεων, επιλέγει την καταβολή των αποδοχών αντί της σύνταξης για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης ως την πρώτη ημέρα του επόμενου από την έκδοση της απόφασης συνταξιοδότησης μήνα, **είναι δυνατή η καταβολή και της σύνταξης από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης με παράλληλη εφαρμογή των διατάξεων περί απασχόλησης συνταξιούχων, όπως ισχύουν από 1.1.2024 με το άρθρο 114 του ν.5078/2023.**

4. ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ, ΚΛΠ, ΚΑΙ ΕΝΣΤΟΛΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΛΗΦΘΗΣΑΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΑΠΟ 1.1.2011 ΚΑΙ ΕΦΕΞΗΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.3865/2010, οι μόνιμοι, τακτικοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α., κλπ, που προσλαμβάνονται για πρώτη φορά από 1.1.2011 και μετά, καθώς και οι στρατιωτικοί που κατατάσσονται από 1.1.2011 και μετά, ασφαλίζονται για τον Κλάδο Κύριας Σύνταξης στο κοινό καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ενώ εάν πρόκειται για υπαγόμενους στην ασφάλιση των Τομέων του ΕΤΑΑ (ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣΑΥ, ΤΑΝ) εφαρμόζονται οι καταστατικές διατάξεις των εν λόγω φορέων .
Για υγειονομική περίθαλψη, επικουρική σύνταξη και εφάπαξ παροχή τα ως άνω πρόσωπα, σύμφωνα με την περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του εν λόγω νόμου, ασφαλίζονται στους οικείους φορείς, στους οποίους υπάγονται όσοι έχουν ασφαλισθεί για πρώτη φορά από 1.1.1993 και μετά στο Δημόσιο ή σε πρώην φορείς κύριας ασφάλισης.

Για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων δεν εφαρμόζεται για τη συνταξιοδότηση τους ο Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (ΚΠΣΣ).
Όμως καταλαμβάνονται από τον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων (ν. 3528/2007) και συγκεκριμένα τις διατάξεις του άρθρου 152 (Απόλυση λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας) και του άρθρου 155 (Απόλυση λόγω κατάληψης από το όριο ηλικίας).
Σύμφωνα με το άρθρο 155, «**Μόνιμοι υπάλληλοι, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, αλλά δεν υπάγονται στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ή δεν συνταξιοδοτούνται με βάση τις δημοσιοϋπαλληλικές διατάξεις, απολύονται αυτοδικαίως από την υπηρεσία, μόλις συμπληρώσουν το 62ο έτος της ηλικίας τους. Αν το προσωπικό αυτό κατά τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας του δεν έχει συμπληρώσει σαράντα**

(40) έτη συνολικής υπηρεσίας στο Δημόσιο, παρατείνεται η παραμονή του στην Υπηρεσία, έως τη συμπλήρωση της υπηρεσίας αυτής και όχι πέραν του 67ου έτους της ηλικίας.
Το προηγούμενο εδάφιο έχει εφαρμογή και για τους μόνιμους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, οι οποίοι πέραν του ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού καθεστώτος του δημοσίου, υπάγονται και σε καθεστώς κύριας ασφάλισης άλλου ασφαλιστικού- συνταξιοδοτικού φορέα για τη λήψη δεύτερης κύριας σύνταξης, εφόσον κατά την αυτοδίκαιη απόλυσή τους κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1-3 δεν θεμελιώνουν αποδεδειγμένα βάσει βεβαίωσης του οικείου ασφαλιστικού-συνταξιοδοτικού φορέα, δικαίωμα λήψης πλήρους της δεύτερης κύριας σύνταξης από τον φορέα αυτό. Τα ανωτέρω ισχύουν και για όσους υπαλλήλους υπάγονται στις διατάξεις του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (Ν. 3584/2007, Α` 143)».

Από το προαναφερόμενο νομοθετικό πλαίσιο προκύπτει ότι, **και σε αυτήν την κατηγορία υπαλλήλων συντρέχουν οι λόγοι απόλυσης που υφίστανται στον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων και επομένως ανεξάρτητα από το γεγονός ότι συνταξιοδοτούνται με κοινές διατάξεις ΙΚΑ ή πρώην φορέων ΕΤΑΑ, απαιτείται για τη συνταξιοδότηση τους η λύση της υπαλληλικής σχέσης είτε πρόκειται για σύνταξη γήρατος είτε για σύνταξη αναπηρίας επ' αόριστον.**

5. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ (ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ)

Α) ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΙΔΑΧ - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΝΑΡΡΩΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΑΝΕΥ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3801/2009 όπως ισχύει, το προσωπικό με σύμβαση εργασίας ΙΔΑΧ του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, στο οποίο χορηγείται προσωρινή αναπηρική **σύνταξη θεωρείται ότι βρίσκεται σε αναρρωτική άδεια, χωρίς αποδοχές από την υπηρεσία εφόσον η νόσος είναι ιάσιμη κατά την εκτίμηση της οικείας υγειονομικής επιτροπής**. Όπως διατυπώνεται και στην αντίστοιχη αιτιολογική έκθεση τυχόν απόλυση του προσωπικού αυτού θα δημιουργούσε πρόβλημα στην εν συνεχεία επαναφορά του, εφόσον δεν υπάρχει σχετική διάταξη που να καθορίζει τη διαδικασία της επαναπρόσληψης.
Το πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με την εγκύκλιο αρ.10/22-1-2014 (ΑΔΑ: ΒΙΨΡ4691ΩΓ-9ΓΕ) είχε διευκρινίσει ότι στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται βεβαίωση της υπηρεσίας που υπηρετεί ο ασφαλισμένος ότι αυτός βρίσκεται σε αναρρωτική άδεια χωρίς αποδοχές.

Μετά τη θέση σε ισχύ της διάταξης του άρθρου 43 του ν.5157/2024 και δεδομένου ότι, προκειμένου να χορηγηθεί από 1/1/2024 σύνταξη λόγω αναπηρίας δεν απαιτείται πλέον διακοπή της εργασίας, ο e-ΕΦΚΑ εξέδωσε νεότερες οδηγίες με το α.π.1812659/23-12-2024 Γενικό Έγγραφο..

Σύμφωνα με αυτές κατέστησε ανενεργή την οδηγία της εγκυκλίου 10/2014 για αναζήτηση βεβαίωσης αναρρωτικής άδειας άνευ αποδοχών και διευκρίνισε ότι στις περιπτώσεις αυτές εκδίδεται απόφαση συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, η οποία κοινοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο στους εργοδότες φορείς, προκειμένου με τη σειρά τους να ενεργήσουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ. 8 του ν. 3801/2009, οι οποίες δεν αφορούν σε συνταξιοδοτικά ζητήματα αλλά σε ζητήματα διαχείρισης του προσωπικού με σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. από τις υπηρεσίες τους, κατά το χρονικό διάστημα που λαμβάνουν σύνταξη λόγω αναπηρίας. Επίσης, δόθηκε η ευχέρεια στις υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ, προκειμένου να μην υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες ενδεχομένως θα ζητηθεί από τους συνταξιούχους να επιστρέψουν ποσά τακτικών αποδοχών, δεδομένου ότι, σε αρκετές των περιπτώσεων η έναρξη της συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας θα

αφορά προγενέστερο χρονικό διάστημα, κατόπιν επικοινωνίας με τις υπηρεσίες μισθοδοσίας να ενημερώνονται για την τελευταία ημέρα καταβολής των τακτικών αποδοχών, ώστε η έναρξη της συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας να μεταφερθεί στην επόμενη ημέρα, με ταυτόχρονη παύση μισθοδοσίας

Η διακοπή της μισθοδοσίας σε περίπτωση λήψης προσωρινής αναπηρικής σύνταξης δεν επιβάλλεται από τη συνταξιοδοτική νομοθεσία, αλλά από το νομοθετικό πλαίσιο που έχει τεθεί για τους ΙΔΑΧ του δημοσίου και επομένως ,εάν υφίσταται πρόθεση για διαφορετική αντιμετώπιση, θα πρέπει το θέμα αυτό να εξεταστεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπ. Εσωτερικών.

Β) ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΝΑΡΡΩΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΗΣ ΣΕ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ

Σύμφωνα με τον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων (ν. 3528/2007) και συγκεκριμένα τις διατάξεις των άρθρων 54 έως 56 (Κεφ.Ζ΄: Αναρρωτικές Άδειες) του Υ.Κ. προβλέπεται το δικαίωμα του υπαλλήλου και η διαδικασία χορήγησης αναρρωτικής άδειας στην περίπτωση που ασθενήσει, σύμφωνα με τις οποίες δικαιούται αναρρωτική άδεια με αποδοχές τόσων μηνών όσα και τα έτη υπηρεσίας του, από την οποία αφαιρείται το σύνολο των αναρρωτικών αδειών που έχει λάβει μέσα στην προηγούμενη πενταετία. Αναρρωτική άδεια, δε, χωρίς διακοπή δεν μπορεί να υπερβεί τους δώδεκα μήνες.
Επιπλέον, στα αρ. 99 και 100 (Διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας) του Υ.Κ. ορίζεται ότι στις περιπτώσεις που η ασθένεια παρατείνεται πέρα από το μέγιστο χρόνο αναρρωτικής άδειας του αρ. 54, είναι όμως κατά την εκτίμηση της υγειονομικής επιτροπής ιάσιμη, ο υπάλληλος τίθεται σε διαθεσιμότητα. Στις ίδιες διατάξεις προβλέπεται και η πράξη επαναφοράς του υπαλλήλου στην υπηρεσία, μετά το πέρας του χρόνου διαθεσιμότητας, η οποία εκδίδεται από τον Υπουργό ή τη διοίκηση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου.
Εν συνεχεία, στις διατάξεις του αρ. 147-156 (Μέρος ΣΤ΄: Λύση Υπαλληλικής Σχέσης) του ως άνω Κώδικα ρυθμίζονται ρητώς οι προϋποθέσεις λύσης της υπαλληλικής σχέσης, είτε με τη μορφή παραίτησης, έκπτωσης, ή απόλυσης, από τις οποίες προκύπτει ότι η ασθένεια του υπαλλήλου εφόσον είναι ιάσιμη δεν συνιστά κατ' αρχήν λόγο απόλυσης, δεδομένων και των προβλέψεων για χορήγηση αναρρωτικής άδειας ή θέσης σε διαθεσιμότητα, κατά τα ως άνω αναφερόμενα.

Επισημαίνουμε δε, ότι από καμία διάταξη νόμου, διέπουσα την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού (μονίμου ή ΙΔΑΧ), του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και ΟΤΑ α΄και Β΄βαθμού, δεν προβλέπεται έκδοση απόφασης απόλυσης ή λύσης της σύμβασης εργασίας, για λόγους προσωρινής συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, πόσω μάλλον απόφασης επαναπρόσληψης σε περίπτωση που διακοπεί η προσωρινή σύνταξη, με συνέπεια την εκ νέου ανάληψη της υπηρεσίας.

Ειδικά από τα ανωτέρω συνάγεται ότι για την προσωρινή συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας των μονίμων υπαλλήλων ΝΠΔΔ, οι οποίοι έχουν ως ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό φορέα το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, εφαρμόζεται η προβλεπόμενη –στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα- διαδικασία και σε καμία περίπτωση η χορήγηση από το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ προσωρινής σύνταξης αναπηρίας, δεν προϋποθέτει και οριστική λύση της υπαλληλικής σχέσης (σχετ. εγκύκλιος Διοίκησης ΙΚΑ – ΕΤΑΜ 62/1988).
Κατόπιν των ανωτέρω και δεδομένης της ρητής πρόβλεψης στις σχετικές ως άνω διατάξεις ως προς τη διαδικασία χορήγησης της αναρρωτικής άδειας και μετέπειτα της θέσης σε

διαθεσιμότητα του υπαλλήλου, σε περίπτωση ασθενείας του, δεν τίθεται θέμα αναλογικής εφαρμογής των διατάξεων του αρ. 8 του ν. 3801/2009, στο μόνιμο προσωπικό ΝΠΔΔ, το οποίο έχει επιλέξει ως ασφαλιστικό φορέα το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ.
Σε περίπτωση που κρίνεται ότι δεν είναι ορθή η διαφορετική αντιμετώπιση υπαλλήλων ασφαλισμένων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ λόγω της διαφορετικής υπαλληλικής σχέσης τους τότε θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με σχετική ρύθμιση από το Υπουργείο Εσωτερικών.

6. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

Με το άρθρο 114 του ν. 5078/2023 αντικαθίσταται το άρθρο 20 του ν.4387/2016, όπως ίσχυε, και εισάγεται ένα νέο ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο για την απασχόληση συνταξιούχων από ίδιο δικαίωμα από 01/01/2024. Έτσι, οι συνταξιούχοι που αναλαμβάνουν υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α. απασχόληση, συνεχίζουν κατά την διάρκεια αυτής να λαμβάνουν το σύνολο της κύριας και επικουρικής σύνταξης που δικαιούνται από τον φορέα στο ακέραιο, ενώ για την ασφάλιση του απασχολούμενου συνταξιούχου καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με την ασφαλιστέα απασχόληση και επιπλέον πόρος μη ανταποδοτικού χαρακτήρα υπέρ e-Ε.Φ.Κ.Α..
Σημειώνεται ότι, **η εξ ιδίου δικαιώματος σύνταξη γήρατος**, κύρια και επικουρική, προσώπων που αναλαμβάνουν υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ απασχόληση σε Φορέα της Γενικής Κυβέρνησης **αναστέλλεται για όσο διάστημα συνεχίζει αυτή**, **εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό δεύτερο (62ο) έτος της ηλικίας τους.** Για το διάστημα της αναστολής, δεν καταβάλλεται ο ανωτέρω πόρος υπέρ του e-ΕΦΚΑ.
Μετά τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας, σταματά η αναστολή και οι συνταξιούχοι της κατηγορίας αυτής υποχρεούνται να καταβάλλουν τον επιπλέον πόρο μη ανταποδοτικού χαρακτήρα υπέρ e-ΕΦΚΑ, όπως προβλέπεται στην παρ.3 του άρθρου 114 του ανωτέρω νόμου.
Επισημαίνεται ότι οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας εξαιρούνται από την καταβολή επιπλέον πόρου μη ανταποδοτικού χαρακτήρα υπέρ e-ΕΦΚΑ και από την αναστολή της αναπηρικής σύνταξης για όσο διάστημα απασχολούνται σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης και δεν έχουν συμπληρώσει το 62^{ο} έτος ηλικίας τους.

ΙΙ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ι. Από το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο προκύπτουν τα παρακάτω για τις κατηγορίες των συνταξιούχων λόγω γήρατος:
α. Μόνιμοι υπάλληλοι ασφαλισμένοι στο πρ. Δημόσιο
Αναφορικά με τη δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά την συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, των **μονίμων υπαλλήλων – ασφαλισμένων του πρ. Δημοσίου**, οι εν λόγω υπάλληλοι δεν δύνανται να παραμένουν στην Υπηρεσία τους μετά την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης, καθώς με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος αλλά και την έναρξη καταβολής της σύνταξης, **απαιτείται και η απομάκρυνση του υπαλλήλου από την Υπηρεσία.**

β. Υπάλληλοι ΙΔΑΧ και μόνιμοι, ασφαλισμένοι στο π. ΙΚΑ ΕΤΑΜ, κοινό καθεστώς
Αναφορικά με τη δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά την συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, των **υπαλλήλων ΙΔΑΧ καθώς και των μονίμων υπαλλήλων – ασφαλισμένων του πρ. ΙΚΑ-**

ΕΤΑΜ (κοινό καθεστώς), οι εν λόγω υπάλληλοι δύνανται να παραμένουν στην Υπηρεσία τους μετά την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 του ν.3801/2009**, ήτοι η υπαλληλική σχέση λύεται την 1η του επόμενου μήνα μετά την έκδοση της συνταξιοδοτικής απόφασης.**

γ. Μόνιμοι υπάλληλοι, ασφαλισμένοι στο π. ΙΚΑ ΕΤΑΜ, ειδικό καθεστώς

Αναφορικά με τη δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά την συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, **των μονίμων υπαλλήλων – ασφαλισμένων του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ειδικό καθεστώς),** οι εν λόγω υπάλληλοι δεν δύνανται να παραμένουν στην Υπηρεσία τους μετά την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης, καθώς δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3801/2009, ενώ από το υφιστάμενο συνταξιοδοτικό νομοθετικό πλαίσιο δεν παρέχεται δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά τη συνταξιοδότηση σε άλλη κατηγορία μονίμων υπαλλήλων του Δημοσίου. Άλλωστε, η εν λόγω κατηγορία υπαλλήλων συνταξιοδοτείται βάσει του πδ169/2007, όπως και οι λοιποί μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι που ασφαλίζονται στο πρ. Δημόσιο, οι διατάξεις του οποίου ορίζουν ρητά ότι, **για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος απαιτείται και η απομάκρυνση του υπαλλήλου από την Υπηρεσία.**

δ. Υπάλληλοι ΝΠΙΔ

Αναφορικά με τη δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά την συνταξιοδότηση λόγω γήρατος των υπαλλήλων που υπηρετούν σε **ΝΠΙΔ**, οι εν λόγω υπάλληλοι δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3801/2009, αλλά διέπονται από τα προβλεπόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του εκάστοτε νομικού προσώπου και την εργατική νομοθεσία. Επισημαίνεται ότι, η παραμονή υπαλλήλου στην Υπηρεσία (ΝΠΙΔ) μετά την έκδοση της συνταξιοδοτικής απόφασης δεν αποτελεί κώλυμα ως προς την έναρξη καταβολής της σύνταξης.

ε. Υπάλληλοι ΙΔΟΧ

Αναφορικά με τη δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά την συνταξιοδότηση λόγω γήρατος των υπαλλήλων **ΙΔΟΧ** που υπηρετούν στο Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, οι εν λόγω υπάλληλοι δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3801/2009, ενώ στο ισχύον συνταξιοδοτικό νομοθετικό πλαίσιο δεν υφίσταται πρόβλεψη για δυνατότητα παραμονής ή μη στην Υπηρεσία μετά τη συνταξιοδότηση. Επισημαίνεται ότι, η παραμονή υπαλλήλου ΙΔΟΧ στην Υπηρεσία μετά την έκδοση της συνταξιοδοτικής απόφασης δεν αποτελεί κώλυμα ως προς την έναρξη καταβολής της σύνταξης. Το θέμα της παραμονής της εν λόγω κατηγορίας υπαλλήλων στην Υπηρεσία εκ φεύγει της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας.

ΙΙ. Από το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο προκύπτουν τα παρακάτω για τις κατηγορίες των συνταξιούχων λόγω αναπηρίας

α. **Μόνιμοι υπάλληλοι – ασφαλισμένοι του πρ. Δημοσίου**

Αναφορικά με τη δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά την συνταξιοδότηση λόγω ανικανότητας, των **μονίμων υπαλλήλων – ασφαλισμένων του πρ. Δημοσίου**, οι εν λόγω υπάλληλοι **δεν δύνανται να παραμένουν στην Υπηρεσία τους μετά την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης,** καθώς με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος αλλά και την έναρξη καταβολής της σύνταξης, απαιτείται και η απόλυση του υπαλλήλου από την Υπηρεσία λόγω ανικανότητας σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΚΠΣΣ ή του ν.2084/1992.

β. Μόνιμοι υπάλληλοι του Δημοσίου, ΟΤΑ και ΝΠΔΔ, ασφαλισμένοι του π. ΙΚΑ ΕΤΑΜ, κοινό καθεστώς

Αναφορικά με τη δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά την συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας, **των μονίμων υπαλλήλων του Δημοσίου ΟΤΑ και ΝΠΔΔ – ασφαλισμένων του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (κοινό καθεστώς)**, οι οποίοι είτε έχουν επιλέξει ως ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό φορέα το πρ.ΙΚΑ – ΕΤΑΜ (εφόσον προβλεπόταν) είτε υπάγονται υποχρεωτικά σε αυτό (πχ πρόσληψη για πρώτη φορά μετά την 1.1.2011), συνάγεται ότι για την προσωρινή συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας, **εφαρμόζεται η προβλεπόμενη στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα διαδικασία χορήγησης αναρρωτικής άδειας ή διαθεσιμότητας για όσο χρόνο λαμβάνουν προσωρινή σύνταξη αναπηρίας** (σχετ. εγκύκλιος Διοίκησης ΙΚΑ – ΕΤΑΜ 62/1988). Επισημαίνουμε βέβαια στο σημείο αυτό και τα άρθρα 152 και 153 του Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων περί απόλυσης λόγω σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον Υπαλληλικό Κώδικα.

γ. Μόνιμοι υπάλληλοι, ασφαλισμένοι στο π. ΙΚΑ ΕΤΑΜ, ειδικό καθεστώς

Αναφορικά με τη δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά την συνταξιοδότηση λόγω ανικανότητας, **των μονίμων υπαλλήλων – ασφαλισμένων του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ειδικό καθεστώς)**, οι οποίοι επιλέγουν να συνταξιοδοτηθούν με βάση τις συνταξιοδοτικές διατάξεις του Δημοσίου, όπως και οι λοιποί μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι που ασφαλίζονται στο Δημόσιο, ορίζεται ρητά ότι, για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος απαιτείται και η απόλυση του υπαλλήλου από την Υπηρεσία λόγω ανικανότητας με τη διαδικασία του ΚΠΣΣ.

δ. Υπάλληλοι ΙΔΑΧ ασφαλισμένοι του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, κοινό καθεστώς

Αναφορικά με τη δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά την συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας ορισμένου χρόνου, των **υπαλλήλων ΙΔΑΧ ασφαλισμένων του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (κοινό καθεστώς),** οι εν λόγω υπάλληλοι σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του ν.3801/2009 για όσο χρόνο λαμβάνουν σύνταξη αναπηρίας βρίσκονται σε αναρρωτική άδεια χωρίς αποδοχές από την Υπηρεσία τους. Σημειώνεται ότι η διακοπή της μισθοδοσίας τους κατά το διάστημα της καταβολής της προσωρινής σύνταξης αναπηρίας είναι θέμα που δεν αφορά τον e-ΕΦΚΑ αλλά προσδιορίζεται από το νομοθετικό πλαίσιο που έχει τεθεί για τους ΙΔΑΧ του δημοσίου (ενότητα 5β) και επομένως εάν υφίσταται πρόθεση για διαφορετική αντιμετώπιση θα πρέπει το θέμα αυτό να εξεταστεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπ. Εσωτερικών .

ε. Υπάλληλοι ΙΔΟΧ

Αναφορικά με τη δυνατότητα παραμονής στην Υπηρεσία μετά την συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας των υπαλλήλων **ΙΔΟΧ** που υπηρετούν στο Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, οι εν λόγω υπάλληλοι δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις των άρθρων 8 και 20 του ν. 3801/2009. Επισημαίνεται ότι, η παραμονή υπαλλήλου ΙΔΟΧ στην Υπηρεσία μετά την έκδοση της συνταξιοδοτικής απόφασης δεν αποτελεί κώλυμα ως προς την έναρξη καταβολής της σύνταξης. Το θέμα της παραμονής της εν λόγω κατηγορίας υπαλλήλων στην Υπηρεσία εκφεύγει της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗΣ Κ.Α.
ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ